

співробітництва для задоволення потреб усіх верств населення. Така співпраця дасть змогу забезпечити безоплатну екстрену допомогу для малозабезпечених і вразливих груп населення, а також можливість для людей із середнім і високим рівнем доходу отримувати медичну допомогу як у державних, так і в приватних медичних закладах за своїм бажанням. [4]. Об'єктну систему державного управління, систему медицини та охорони здоров'я складають численні органи державної влади та їх афілійовані суб'єкти. Вважаємо, що для цілей і завдань подальшого розвитку публічного управління охороною здоров'я доцільне визначення конкретних шляхів імплементація норм нормативно-правових актів чинного медичного законодавства; отримання, відповідно до впровадження методології оцінки медичних технологій, користі в інтересах пацієнтів; посилення електронного потоку даних у медичній діяльності; забезпечення доступу громадськості до національної охорони здоров'я, щоб покращити доступ українських пацієнтів до ефективних, безпечних і соціально доступних ліків.

Таким чином, для покращення публічного управління у цій сфері можна створити ефективну, прозору та результативну систему управління охороною здоров'я шляхом уточнення рівнів управління, принципів, методів, функцій, суб'єктів та комунікації між ними. Пріоритетом функціонування системи має бути задоволення запитів і потреб населення в якісних і доступних медичних послугах через реалізацію поетапних цілей і завдань медичної реформи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 09.08.2023 № 3301-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
2. Конституція України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Концепція реформи фінансування системи охорони здоров'я, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 1013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016-p#Text>
4. Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості: Закон України від від 14.11.2017 № 2206-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2206-19#Text>

УДК 352.075

Світлана ВЕРИТЕЛЬНИК,
доктор філософії публічного управління та адміністрування,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Маріупольського державного університету,
м. Київ

РОЛЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

В умовах сьогодення глибокого осмислення потребують сучасні зміни та

пов'язані з ними соціальні, економічні й екологічні проблеми. Проблеми сталого розвитку в Україні вказують на важливість їх розв'язання завдяки ефективному здійсненню публічного управління та адміністрування. Глобалізація соціально-економічних відносин зауважує на важливість удосконалення публічного управління та адміністрування, зокрема в забезпеченні сталого розвитку територій. Для задоволення потреб населення в різних сферах життєдіяльності, вирішення проблем особливого значення набуває реформування сучасної системи публічного управління та адміністрування в Україні.

Модернізація публічного управління та адміністрування в Україні можлива за умов забезпечення ефективного функціонування їх механізмів. Незважаючи на те, що органами публічної влади визначаються стратегічні цілі, пріоритети, завдання, ухвалюються важливі управлінські рішення, які спрямовані на задоволення потреб регіонів, територіальних громад, їх громадян, сучасні тенденції вказують на необхідність вирішення соціально-економічних і екологічних проблем завдяки удосконаленню публічного управління та адміністрування, зокрема в забезпеченні сталого розвитку територій. Сучасне публічне управління та адміністрування в Україні має здійснюватися з урахуванням новітніх тенденцій розвитку територій, їх потенціалу та бути стратегічно орієнтоване на сталий їх розвиток[1].

Щодо сутності сталого розвитку, то воно проявляється в якісних змінах територій, які розвиваються на принципах ефективного демократичного управління на місцевому рівні, що надає змогу переходити на новий, якісний рівень. Для того, щоб можна було вивести територіальну громаду на траєкторію сталого розвитку, слід визначити ресурсну забезпеченість території, а також збалансувати економічні, соціальні та екологічні інтереси суб'єктів політики місцевого розвитку, проаналізувати ситуацію, що склалася в різних секторах економіки тієї чи іншої території. Сталий розвиток визначається факторами економічного зростання, які його забезпечують, тобто факторами пропозиції, факторами попиту і розподілу, але при цьому такий розвиток охоплює значно ширше їх коло. В умовах розвитку сучасного державотворення в Україні зростає значимість публічного управління та адміністрування в забезпеченні сталого розвитку територій, актуалізуються питання підготовки, ухвалення та реалізації управлінських рішень. Управлінська практика свідчить про необхідність застосування нових підходів до публічного управління та адміністрування в контексті забезпечення сталого розвитку територій.

Наразі все більшого значення набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, яка спрямована на інтеграцію соціальної, економічної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та ухвалення рішень щодо соціально-економічного розвитку територій [2].

До сучасних основних проблем публічного управління та адміністрування в Україні в забезпеченні сталого розвитку територій слід віднести: недосконалість наявної нормативно-правової бази, організаційного забезпечення, не системність у формуванні та реалізації прогнозно-програмних документів; недосконалість системи надання публічних послуг; несвоєчасне реагування органів публічної

влади та управління на соціально-економічні й екологічні проблеми; недосконалість проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

В умовах глобальних викликів все більше уваги має приділятися забезпеченню сталого розвитку територій, своєчасному реагуванню органів публічної влади та управління на соціально-економічні й екологічні проблеми, забезпеченню взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадянського суспільства. Має бути приділено особливу увагу й проведенню стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

Нині започатковані реформи, які стосуються усіх сфер життєдіяльності, висувають нові вимоги до здійснення публічного управління та адміністрування в Україні в забезпеченні сталого розвитку територій[3].

У Національній економічній стратегії на період до 2030 року визначені принципи, орієнтири, цінності в економічній політиці, до яких віднесено й інституційну спроможність. До викликів і бар'єрів на шляху досягнення стратегічної цілі «Підвищення інституційної спроможності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та агенцій регіонального розвитку для ефективного забезпечення розвитку регіонів і територіальних громад» віднесено: низький рівень прозорості, ефективності діяльності органів місцевого самоврядування; низький рівень компетенції керівників і спеціалістів органів місцевого самоврядування; низьку спроможність агенцій регіонального розвитку; незабезпеченість інструментами управління та моніторингу; не активність територіальних громад. Це пов'язано, у першу чергу, із низькою активністю членів територіальної громади у прийнятті рішень, відсутністю цільових показників ефективності діяльності, необізнаністю населення щодо структури місцевого самоврядування та планів розвитку територій, відсутністю інституційного досвіду щодо управління проектами розвитку, стратегічного планування, відсутністю якісної системи підготовки кадрів для територіального управління; низьким рівнем забезпеченості статистичними даними органів місцевого самоврядування[4].

Таким чином, приходимо до висновку, що одним із напрямів удосконалення публічного управління та адміністрування в забезпеченні сталого розвитку територій може стати розробка Стратегії публічного управління та адміністрування в забезпеченні сталого розвитку територій в Україні, спрямованої на формування ефективної системи публічного управління та адміністрування в забезпеченні сталого розвитку територій. Також має бути використано зарубіжний досвід публічного управління та адміністрування в контексті забезпечення сталого розвитку територій, наприклад створення відповідних органів публічної влади, діяльність яких сприятиме посиленню координації між органами публічної влади у забезпеченні сталого розвитку територій, запровадженню між секторальних підходів, що потребує подальших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Теоретичні основи забезпечення якості прийняття управлінських рішень в умовах європейської інтеграції : монографія. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. С. 124-134.
2. Лях Ю. І. Вплив процесів глобалізації на розвиток суб'єктів і об'єктів публічного адміністрування в Україні. *Проблеми управління*, 2018. № 2 (68). С. 150-156.
3. Бабаєв В.М. Практичні аспекти публічного управління в контексті сталого розвитку: монографія. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 238 с.
4. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>

УДК 351.82:332.12

Володимир ГОРНИК,

д.держ.упр., професор, директор навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського

Олександр ХАРЧЕНКО,

аспірант кафедри публічного управління та економіки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІНЯ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Підвищення ефективності держави, перехід від втручання до її активної участі в економічних процесах не означає, що всі проблеми в економіці, в тому числі й у реальному секторі, мають вирішуватися на державному рівні.

Взаємодія держави й регіонів різноманітна й багатопланова. Однак якщо підходити до неї як до системного явища, то не слід розглядати будь-які дії щодо регіонів як складові регіональної політики, оскільки мотиви, пов'язані з конкретними регіонами і конкретними інтересами, можна відшукати в кожному акті економічної, національної, екологічної, внутрішньої та зовнішньої політики.

Регіональна політика держави як системне явище, цілісна й самодостатня ланка суспільної системи, представлена сукупністю дій держави, спрямованих на вирівнювання умов діяльності регіонів, підвищення їхньої економічної ефективності, оптимальне використання регіональних ресурсів. Кожна країна постійно проводить стабілізацію регіональної ситуації, розв'язує конфлікти, які виникають між центром і регіонами.

Регіональна політика має дві складові – тактику держави щодо розвитку регіонів і внутрішню політику регіонів. Дослідники регіональної політики стратегію регіональної політики визначають як макросоціоекономічне обґрунтування та розробку оптимальної перспективної територіальної структури життєдіяльності населення [3 с. 118], а тактичні завдання вбачають в